

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.021/2012/6.szám

A Győri Ítéltábla a Dr. Taschner Ádám Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Dr. Fodor Ákos Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r.** és a Dr. Szakál Ügyvédi Iroda által képviselt **II.r. alperesek** ellen 54.288.569,-Ft és járulécai megfizetése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. július 8. napján kelt 4.G.40.061/2006/57. számú ítélete ellen az I.r. alperes részéről 58., és a felperes részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja. Mellőzi az I.r. alperest a felperes javára perköltségben marasztaló rendelkezést.

A felperes által az I.r. alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.500.000,- (Egymillió-ötszázezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 900.000,- (Kilencszázezer) Ft, a II.r. alperesnek pedig 500.000,- (Ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a perrel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében bruttó 54.288.569,-Ft és járulécai megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését. Követelését arra alapította, hogy a jogelődje az "A" Rt-vel kötött alvállalkozási szerződésének megszűnése után, immár az I.r. alperes szóbeli megbízása alapján az esztergomi termálfürdő kivitelezése körében nettó 22.126.252,-Ft értékű munkát, továbbá 13.919.473,-Ft nettó értékű pótmunkát (mindösszesen tehát bruttó 45.057.156,-Ft) végzett, mielőtt az újabb közbeszerzés eredményeképpen a "B" Kft-vel a további munkák elvégzésére vállalkozási szerződést kötött volna. 9.231.413,-Ft megfizetésére pedig arra figyelemmel kérte az alperesek kötelezését, hogy az "A" Rt. a felperes jogelődjével szemben ilyen összeget tartott vissza jótételezési garancia címén.

A II.r. alperessel szembeni követelését arra alapította, hogy ő a létesítmény beruházója és egyben a terület tulajdonosa is.

Követelésének jogcímeiként elsődlegesen megbízási díjra, míg másodlagosan jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozott.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Előadták, hogy a felperesi jogelődnek előbb az "A" Rt.-vel, majd pedig a "B" Kft.-vel volt vállalkozási szerződéses jogviszonya. Az I.r. alperes és a felperesi jogelőd között szóbeli szerződés nem jött létre. A szerződéses jogviszony léte kizárja a jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó igényérvényesítést.

Arra hivatkoztak, hogy a felperes a 2005. június 22-ig az "A" Rt. részére elvégzett munka ellenértékét követeli az alperesektől. Megítélésük szerint a felperes nem igazolta, hogy 2005. június 22. és július 18. között milyen munkát végzett el. A jóteljesítési garancia megfizetése iránti követelés is az "A" Rt.-vel szemben lenne érvényesíthető.

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.525.395,-Ft + 25 % ÁFA, azaz összesen 4.406.744,-Ft vállalkozói díjat és ennek 2006. május 3-tól a kifizetés napjáig járó - a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű - késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesi jogi képviselőnek 1.000.000,-Ft + ÁFA, a II.r. alperesnek 1.200.000,-Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget. Kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 72.000,-Ft perköltséget. Kimondta, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a II.r. alperesi önkormányzat az esztergomi fürdőlétesítmény elkészítésével a közbeszerzési eljárást követően az "A" Rt. fővállalkozót bízta meg. Az "A" Rt. 2004. október 16-án alvállalkozási szerződést kötött a felperes jogelődjével. A szerződésben a felperes a termálfürdő csapadékvíz, szennyvíz, ivó- és tűzvíz, használati meleg víz, fűtési-hűtési és gázszerelési, valamint a telekhatáron belüli víz- és gázellátási munkáinak teljes körű elvégzését vállalta 102.473.000,-Ft + ÁFA egyösszegű, végleges átalányárért.

A felperesi jogelőd az "A" Rt. részére 92.314.133,-Ft értékben végzett munkát, ennek 10 %-át, 9.231.414,-Ft-ot a fővállalkozó jóteljesítési garancia címén visszatartotta.

A bíróság megállapítása szerint a fővállalkozó csak a 2004 novemberéig elvégzett felperesi munkák - 10 %-os jótállási garanciával csökkentett - ellenértékét fizette meg. A 2005. február 21-én és a 2005. március 11-én kiállított részszámlákat (17.099.428,- és 6.637.860,- Ft) a fővállalkozó már nem egyenlítette ki.

Az "A" Rt. 2005. június 2-től a kivitelezést felfüggesztette, mert az önkormányzattal a határidő és a vállalkozói díj miatt vita alakult ki. 2005. június 7-én az építkezésről levonult, június 10-én pedig a felperesi jogelőd is levonult a munkaterületről.

Az I.r. alperes akkori elnök-vezérigazgatójának, "C"-nek a kezdeményezésére a felperesi jogelőd június 13-án újra felvonult a munkaterületen és írásbeli szerződés megkötése nélkül tovább dolgozott.

Az "A" Rt. a 2005. június 22-i levelében a felperesi jogelőddel szemben a vállalkozási szerződést azonnali hatállyal felmondta és az elvégzett munkák átadására szólított fel azzal, hogy az elszámolásra csak ezután kerülhet sor. A felperesi jogelőd azonban az elvégzett munkát nem adta át az "A" Rt. részére, hanem az I.r. alperes akkori elnök-

vezérigazgatójának kérésére tovább dolgozott. Ezt követően a II.r. alperes újabb közbeszerzési eljárást írt ki a félbemaradt beruházás befejezésére, amelyre végül az I.r. alperes vezetésével egy konzorcium alakult, ennek volt tagja a **"B"** Kft. is. A felperes jogelődje 2005. július 18-án ajánlatot nyújtott be a **"B"** Kft-nek az épületgépészeti munkák befejezésére, melyben az elvégzett, de le nem számlázott munkák értékét nettó 22.126.252,- Ft-ban, az elvégzett és le nem számlázott pótmunkák értékét 13.919.473,-Ft-ban, a visszamaradt munkák értékét 22.264.355,-Ft-ban, a visszamaradt pótmunkák értékét nettó 9.841.006,-Ft-ban állapította meg. Az árajánlatban rögzítettek szerint a visszamaradt munkák és pótmunkák tekintetében a felperesi jogelőd és a **"B"** Kft. között 2005. augusztus 2-án vállalkozói szerződés jött létre. A munkákat a felperesi jogelőd elvégezte, az esztergomi fürdőlétesítmény 2005. november 17-én átadásra került.

Megállapította a bíróság, hogy a felperesi jogelőd 2006. január 6-án az I.r. alperest felszólította a keresetben érvényesített követelés jogalap nélküli gazdagodás címén való teljesítésére, mégpedig arra hivatkozással, hogy az elvégzett munkák és a beépített anyagok az I.r. alperes tulajdonát gyarapítják, az I.r. alperes több mint 400.000.000,-Ft-ot nem fizetett meg az **"A"** Rt-nek, így jogalap nélkül gazdagodott. Az I.r. alperes 2006. január 31-i levelében jelezte szándékát a **"B"** Kft. engedményezése esetén a közvetlen kifizetésnek, de a felek között megegyezés nem jött létre.

A bíróság ítélete jogi indokolásában mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a felperes tévesen alapította követelését a megbízási szerződésre irányadó jogszabályi rendelkezésekre, a jogcímben való tévedés azonban az ügy érdemi elbírálását nem érinti, hisz a bíróság nincs a jogcímhez kötve, a felperes az általa elvégzett munka ellenértékének megfizetésére kéri az alperesek kötelezését, így a vállalkozási szerződésre vonatkozó szabályok vizsgálatával kell a jogvitát elsődlegesen elbírálni.

Hangsúlyozta a bíróság, hogy a felperes az **"A"** Rt-vel kötött szerződésének fennállása alatt teljesített vállalkozói tevékenységének ellenértékét az **"A"** Rt-vel szemben érvényesítheti, függetlenül attól, hogy a megrendelő később felszámolás alá került. Az alvállalkozó nem léphet be a vállalkozó és a megrendelő közötti jogviszonyban a vállalkozó helyére, nincs jogszabályi lehetőség arra, hogy az alvállalkozó igényét közvetlenül a megrendelővel, tehát a beruházóval szemben érvényesítse. A felperes a Ptk. 198. §. (1) bekezdésére figyelemmel a vállalkozói, illetve pótmunka díját csak a vele szerződéses jogviszonyban lévőtől követelheti.

A bíróság annak megítélése során, hogy a felperesi jogelőd az **"A"** Rt-vel fennálló szerződéses jogviszonyának megszűntét követően és a **"B"** Kft-vel létrejött szerződéses jogviszonyát megelőzően (a továbbiakban köztes időszakban) milyen munkát végzett el, figyelembe vette azt a körülményt, hogy a felperes 2006. január 6-i fizetési felszólítása szerint az **"A"** részére végezte el a munkát és nem állította, hogy a köztes időszakból származna a követelése.

A bíróság a tanúvallomások értékelése útján megállapította, hogy a köztes időszakban a felperes az I.r. alperes kérésére, szóbeli ajánlata folytán végzett munkát azzal, hogy annak elszámolása utólag megtörténik. A köztes időszakban való felperesi munkavégzés tényét is igazoltnak tekintette. Az elvégzett munka volumenét tekintve azonban túlnyomórészt megalapozatlannak ítélte a felperes állításait.

Értékelte, hogy az I.r. alperes volt elnök-vezérigazgatója, "C" tanúként úgy nyilatkozott, hogy 2005. június 7-én készült egy felmérés az "A" Rt. által vett, raktáron lévő anyagokról, melyet ki is fizettek az "A" részére. A leszállított anyagokat tehát az alperes az "A" Rt-nek megfizette, a felperes a már leszállított anyagokkal végzett munkát, új anyagokat azonban nem szállított le. Hangsúlyozta, hogy a köztes időszakban elvégzett munkákról az építési naplót a felek nem csatolták, a felperes azonban ezek hiányára nem hivatkozhat. "D" tanúvallomása alapján kétségbe vonható, hogy vezetett építési naplót. "C" és "E" tanúk tagadták, hogy az alperesek nevében a felperestől a naplót elvitték, erre pedig lehetőséget az akkor hatályos 51/2000. (VIII.9.) FVM-GM-KÖVIM együttes rendelet 15. §. (1) bekezdése sem biztosított a számukra. A rendelet 8. §. (3) bekezdése szerint a felperes felelős műszaki vezetőjének kellett volna az építési naplót vezetni, majd lezárva az eredeti példányt a kivitelezőnek, tehát a felperesnek meg kellett volna őrizni, az építetöt csak másolati példány illette volna meg. Amennyiben a felperesi jogelőd mind a három példányt átadta az alpereseknek, úgy ez saját hibájára vezethető vissza.

A beszerzett igazságügyi szakértői vélemény alapján a bíróság megállapította, hogy a nettó 22.126.252,-Ft vállalkozói díjkövetelésből 18.600.857,-Ft volt az anyagköltség. A felperes által csatolt bizonylatok nem igazolják, hogy az anyagbeszerzésekre, anyagleszállításokra 2005. június 7. és június 22. között került sor. A csatolt okiratok szerint az anyagok beszerzése ezen időpont előtt megtörtént. Minderre figyelemmel a köztes időszakra az I.r. alperessel szóban létrejött vállalkozási szerződésre alapítva az elvégzett munka szakértő által megállapított díjának a megfizetésére kötelezte a bíróság az I.r. alperest.

Utalt arra is, hogy a felperes pótmunka igénye alaptalan, mert a szakértői vélemény egyértelmű megállapítása szerint ezek a munkák a köztes időszak előtt, tehát az "A" Rt. fővállalkozási tevékenységének idejében történtek. Az a tény, hogy a felperesi jogelőd a fővállalkozóval szemben nem érvényesítette ellenkövetelését, nem teremt jogi lehetőséget arra, hogy helyette az I.r. alperestől, illetve a II.r. alperestől követelje azt.

Kifejtette a bíróság, hogy az alperesek egyikétől sem igényelheti a felperes az "A" Rt. által jótéljesítési garancia címén visszatartott összeg megfizetését. A visszatartásra a fővállalkozó és a felperesi jogelőd közti szerződés rendelkezése alapján került sor, a felperesnek igényét a fővállalkozóval szemben a felszámolási eljárásban kellett volna érvényesíteni, mulasztása nem teszi lehetővé, hogy a II.r. alperesi beruházóval, illetve az I.r. alperessel, mint a lebonyolítói feladatokat, majd pedig mint a befejező munkákat ellátó konzorcium vezetőjével szemben érvényesítse igényét.

A felperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, az alperesek kereset szerinti marasztalását kérte. Osztotta azt az ítéleti megállapítást, hogy az I.r. alperes vezérigazgatójának kezdeményezésére a felperesi jogelőd írásbeli szerződés nélkül folytatta a munkát mindaddig, amíg a "B" Kft-vel létre nem jött az alvállalkozói szerződés. Ennek során nagymértékű többlet- és pótmunka-igény merült fel, melyet a felperesi jogelőd elvégzett. Hangsúlyozta, hogy a felperesi igény érvényesítését a perben megnehezítette, hogy a megbízó műszaki ellenőre az összes építési naplót begyűjtötte, így ezek az eljárás során nem tudták igazolni az elvégzett munkát. Utalt arra, hogy a felperesnek nyilvánvaló érdeke volt a munkavégzését dokumentálni, a beruházáson részt vevő egyéb cégek építési

naplói sem kerültek elő az eljárás során, az építési naplók eltűnése az alpereseknek állhatott érdekében.

Kiemelte, hogy a kirendelt igazságügyi-műszaki szakértő az egész beruházást felmérve tényyszerűnek, műszakilag megalapozottnak találta a felperes állításait a tekintetben, hogy a követelés alapjául megjelölt munkák I. osztályú minőségben a felperes jogelődje által kerültek elvégzésre.

Támadta a bíróság azon megállapítását, hogy az I. és II.r. alperesek, valamint az "A" Rt. 2005. június 7-ével történő elszámolása már tartalmazta a felperesi jogelőd által korábban megvásárolt, majd később a köztes időszakban beépített anyagok ellenértékét és elszámolását. Az anyagköltséget senki nem fizette meg a felperes részére és az leszámolásra sem került ezideig.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a tervmódosítás folytán felszerelt drágább szerelvények értékét sem ítélte meg. Ez mintegy 6.000.000,-Ft többletköltséget eredményezett a felperesnek. Erre nyilvánvalóan az I.r.alperes rendelkezésére került sor.

Tévesnek minősítette az elsőfokú ítélet azon megállapítását is, hogy a pótmunkaigény az "A" Rt. és az I-II.r. alperesek 2005. június 7-i elszámolásának tárgyát képezte. Ezen munkák ellenértékét az alperesek sem az "A" Rt-nek, sem pedig a felperesnek nem fizették meg, így azzal jogalap nélkül gazdagodtak.

Kiemelte a felperes, hogy az "A" Rt. által rendelkezésre tartott 400.000.000,-Ft összegű bankgaranciát a megrendelő II.r. alperes lehívta és felhasználta, ugyanakkor a fővállalkozó a jótéljesítési garancia címén visszatartott 9.131.414,-Ft-ot. Ennek 50 %-át a műszaki átadást követően, további 50 %-át három év múlva kellett volna a felperesnek megkapnia. Ellentétét a II.r. alperes lehívta, így a felperes felé ezzel most neki kell helytállnia.

Utalt a felperes arra is, hogy másodlagosan a Ptk. jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó rendelkezéseire is alappal hivatkozott, hisz szerződéses kapcsolat híján az I., II.r. alpereseknél gazdagodás keletkezett.

Az I.r. alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint a megyei bíróság a bizonyítékokat tévesen, a Pp. 206. §. (1) és a Pp. 164. §. (1) bekezdésében foglaltak megsértésével értékelte. Nem a felperes terhére értékelte a jogalap és az összecszerűség tekintetében a felperest terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítésének sikertelenségét, továbbá a bíróság által értékelt bizonyítékokkal ellentétes tartalmú bizonyítékokat nem vette kellően figyelembe.

A felperes akkor tett volna eleget az összecszerűség tekintetében a bizonyítási kötelezettségének, ha akár az építési naplóba tett bejegyzések alapján, akár más módon kifejezetten azonosítani lehetett volna a felperesi jogelőd által elvégzett munkarészeket. A tanúvallomások és a szakvélemény nem alkalmasak annak kétséget kizáró bizonyítására, hogy a 22.126.252,-Ft + ÁFA értékű munkát a felperes a köztes időszakban végezte el. A szakértői megállapítás is azt tartalmazza, hogy az iratanyag alapján a fentiek nem bizonyíthatóak.

Az I.r. alperes álláspontja szerint a peradatok épp azt igazolják, hogy a felperes a követelése alapjául szolgáló munkálatokat még korábban, az "A" Rt. alvállalkozójaként végezte el. E tekintetben utalt a felperes 4/F/7. szám alatt csatolt 2005. július 18-i árajánlatára, amelyben a

felperes maga minősítette elvégzett, le nem számlázott munkáknak a követelése alapjául megjelölt munkarészeket.

Emellett a felperesi ügyvezető nyilatkozata szerint az "A" Rt. levonulásáig elvégzett munkát 2005. január elejétől nem számolták el a fővállalkozóval szemben. "E", "C" és "D" tanúvallomásából is az állapítható meg, hogy a köztes időszakban csak kisebb jellegű és elsősorban állagmegóvó munkák elvégzésére került sor. A fentiekre figyelemmel tehát nem állapítható meg, hogy az igazságügyi szakértői véleményben feltüntetett munkák a köztes időszakban kerültek elvégzésre.

A felperes fellebbezése nem alapos, míg az I.r. alperes fellebbezése az alábbiak szerint megalapozott.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéletábra mindenekelőtt annyiban egészíti ki, hogy a felperes és a "F" Kft. között 2009. június 16-án kelt - a jelen perben érvényesített követelés tárgyában kötött - engedményezési szerződés érvénytelenségét a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 4.Gf.40.154/2011/3. számú jogerős ítéletével megállapította. A felperes tehát a követelés érvényesítése tekintetében továbbra is aktív perbeli legitimációval rendelkezik.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság döntésének jogi indokait az alábbiak szerint túlnyomórészt osztotta.

A megyei bíróság helyesen foglalt állást, amikor megállapította, hogy a felperes az alperesekkel szemben elsődleges keresetében az általa - állítása szerint alperesi megrendelésre - elvégzett építési- szerelési munka ellenértékét követeli, így a felperes elsődleges kereseti kérelmének jogcíme helyesen vállalkozói díj.

Arra is helyesen mutatott rá, hogy a felperes az "A" Rt-vel kötött alvállalkozási szerződése teljesítésének ellenértékét, mint vállalkozói díj követelést a vele jogviszonyban álló "A" Rt-vel szemben érvényesítheti, az alperesekkel szemben jogviszony hiányában nem.

A felperes és az "A" Rt között létrejött alvállalkozói szerződésre, továbbá a Ptk. 198. §. (1) bekezdésére figyelemmel megalapozottan foglalt állást az elsőfokú bíróság tekintetben is, hogy a felperes a vele szerződéses jogviszonyban nem álló alperesekkel szemben alappal nem érvényesítheti jogalap nélküli gazdagodás címén sem követelését, ennek ugyanis a Ptk. 361. §-ában foglalt jogszabályi feltételei nem állnak fenn. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely lehetővé tenné, hogy az alvállalkozó az igényét közvetlenül a megrendelővel, a beruházóval szemben érvényesítse. A felperes a jogelődje és az "A" Rt. közti szerződéses jogviszonyból fakadó teljesítés ellenértékét a felperes csak a megbízójával, tehát az "A" Rt-vel szemben érvényesítheti.

A felperesi jogelődnek az "A" Rt-vel fennálló szerződéses jogviszonya alatt, erre tekintettel elvégzett munkái ellenértéke, továbbá az "A" Rt. által a felperessel kötött szerződés szerint visszatartott jóteljesítési garancia összege iránti felperesi követelés tehát az "A" Rt-vel szemben lenne érvényesíthető, nem pedig az I. és II.r. alperessel szemben. A felperesi jogelőd és "A" Rt. közti szerződéses jogviszony kizárja az alperesek jogalap nélküli gazdagodásra alapított felelősségét is.

A fentiekre tekintettel helyes az elsőfokú bíróságnak a jóteljesítési garancia címén érvényesített követelést elutasító döntése.

Az elsőfokú bíróság a fentieknek megfelelően mutatott rá arra, hogy a felperes az úgynevezett köztes időszakban elvégzett építési munkák ellenértékére tarthatna igényt, melyeket tehát már nem az "A"-val kötött alvállalkozási szerződés keretei között és még nem a "B" Kft-vel létrejött alvállalkozási szerződés keretei között teljesített.

Az előbbi szerződés 2005. június 22-én került felmondásra, míg az utóbbi szerződés 2005. augusztus 2-án kötött. Az úgynevezett köztes időszakkal kapcsolatosan az ítéletábra szükségesnek tartja kiemelni az alábbiakat.

A "A" 2005. június 7-i (4/F/3. alatt csatolt, a felperesi jogelődnek írt) leveléből nem tűnik ki a jogviszony végleges lezárására irányuló szándék, abban az "A" Rt. a megegyezés lehetőségét lebegteti. "C"-nek, az I.r. alperes volt elnök-vezérigazgatójának a munkák továbbfolytatásával és azok ellenértékének kifizetésével kapcsolatos ígéretét ekkor még erre figyelemmel kell értékelni, de ezen körülményekkel kapcsolatosan került sor a munkaterületen való - 2005. június 13-i -újra felvonulásra is a felperesi jogelőd részéről. Ekkor tehát a felperesi jogelődnek még élő szerződése volt az "A" Rt-vel, a június 7-i levél és "C" ígérete alapján abban bízhatott alappal, hogy az "A" Rt-vel fennálló jogviszony keretein belül fog rendeződni a helyzet: az addigi munkáit kifizetik és tovább dolgozhat. Mindemellett egyébként az építési napló egyetlen rendelkezésre álló oldala, továbbá "D" tanúvallomása alapján az is megállapítható, hogy a június 13-i újra felvonulás és a június 22-i felmondás közötti időszakban csupán állagmegóvó kisebb munkákra került sor, érdemi kivitelezési munkákra azonban nem.

Az úgynevezett köztes időszak tehát 2005. június 22-ével, azaz az "A" Rt-vel fennálló alvállalkozási szerződés alakszerű és egyben tényleges felmondásával vette kezdetét.

A Pp. 164. §. (1) bekezdésére figyelemmel a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a nettó 22.126.252,-Ft követelése, illetőleg a pótmunkaként megjelölt nettó 13.919.473,-Ft követelése alapjául végzett munkálatok ezt követően és a "B" Kft-vel kötött újabb szerződés megkötése előtt, augusztus 2. előtt, illetőleg gyakorlatilag július 18. előtt kerültek teljesítésre, hiszen utóbbi időpontban a felperesi jogelőd az ajánlatában (4/F/7. alatt csatolva) ezen tételeket már ekkor, mint elvégzett munkát szerepeltette.

Az elsőfokú bíróság fentiek eldöntéséhez szükséges körben a bizonyítást lefolytatta, de a beszerzett peradatok nem okszerű, nem teljes körű mérlegelésével állapította meg, hogy az ítéletében megalapozottnak minősített díjkövetelés alapjául szolgáló teljesítés, ezeknek a munkálatoknak az elvégzése akár részben is az úgynevezett közös időszakban történt.

A felperes - ahogy erre az elsőfokú bíróság helyesen utalt - az építési napló hiányára a saját javára nem hivatkozhat. A felperes nem igazolta azon állítását, hogy a köztes időszakban építési naplót vezetett, "D" tanúvallomása alapján ezen felperesi állítás kifejezetten kétségbe vonható. Az 51/2000. (VIII.9.) FVM-GM-KÖVIM együttes rendelet 8. §. (3) bekezdése és a 9. §. c.) pontja értelmében a köztes időszakban a felperes felelős műszaki vezetőjének kellett volna az építési naplót vezetni, ellenőriznie és lezárnia. A felperesi jogelődnek a rendelet 15. §. (2) bekezdése értelmében a napló eredeti példányát meg kellett volna őriznie. Amennyiben az építési napló elvész, vagy megsemmisül, erről jegyzőkönyvet kellett volna

felvennie és az építési naplót a rendelkezésre álló adatok alapján haladéktalanul újra fel kellett volna fektetnie (15. §. (1) bekezdés). Mindezek hiányában, és "C", valamint "E" tanúknak az ezzel kapcsolatos felperesi állítást cáfoló nyilatkozatára figyelemmel az építési napló felperes általi vezetése és annak felperes által hivatkozott eltűnési körülményei nem nyertek bizonyítást.

A keresettel érvényesített pótmunka-díjigény alapjául szolgáló munkákról a beszerzett szakvélemény egyértelműen akként foglalt állást, hogy azok a köztes időszak előtt, tehát az "A" Rt.-vel fennálló jogviszony alatt és alapján kerültek elvégzésre (35. számú szakvélemény 9. oldal 1.8. pont). Ez az igény az I., II.r. alperesekkel szemben tehát alappal nem érvényesíthető, helyes etekintetben a keresetet elutasító döntés.

A további nettó 22.126.252,-Ft-os követelés alapjául megjelölt teljesítéssel kapcsolatosan a szakértő akként foglalt állást, hogy a munkák elvégzésének idejét nem tudja megállapítani (35. számú szakvélemény 6. oldal).

A meghallgatott tanúk vallomása sem igazolja, hogy a hivatkozott teljesítésre a köztes időszakban került volna sor. "E" műszaki ellenőr, "D" (a felperes volt műszaki vezetője), "C" (az I.r. alperes volt elnök-vezérigazgatója) tanúvallomásai nem alkalmasak ennek ítéleti bizonyossággal való alátámasztására.

Az elsőfokú eljárás során csatolt (18/A/1.) és a másodfokú eljárás során (Gf.IV.20.341/2009/4.szám alatt) ismételt a bíróság rendelkezésére bocsátott DVD lemezen rögzített fotók alapján nem lehet megállapítani, hogy mikor készültek el az egyes érintett munkanemek. A 2007. április 24-én kelt közjegyzői okirat utal egy 2005. augusztus 2-i jegyzőkönyvre, melynek mellékletét képezi a DVD lemez. Nincs adat ugyanakkor arról, hogy a fotók mikor készültek, mikori készültségi állapotot rögzítenek, másrészt az elvégzett munkákat ki és milyen jogviszony keretében teljesítette. Ezzel szemben a felek egyező előadása szerint (Gf.IV.20.341/2009/16. számú jegyzőkönyv) 2005. júniusában - nem pedig augusztus 2-án - készült a jegyzőkönyv és a fotóanyag. A 2005. augusztus 2-i jegyzőkönyv a felek által nem került csatolásra, annak tartalma nem került a perben tisztázásra.

Ezen túlmenően nyomatékkal kell figyelembe venni azt a körülményt, hogy a felperes a 2006. január 6-i felszólító levelében (1/F/2. szám alatti irat) a hivatkozott munkákat maga is az "A" Rt. részére elvégzett munkákként jelöli meg.

Értékelendő továbbá, hogy a felperesi ügyvezető a perben maga is úgy nyilatkozott (15. számú jegyzőkönyv), hogy a hivatkozott munkák kis részben az "A" Rt.-nek kerültek elvégzésre.

Mindemellett a perben a felperes, illetőleg jogelődje által megfogalmazott engedményezési szerződések és jogutódlási nyilatkozatok (49/F/9-10., Gf.IV.20.341/2009/5/F/3.) az ebben a körben a per tárgyává tett követelést „a "A" Rt. „fa." felszámolási eljárásban érvényesíteni kívánt, azonban eredményre nem vezetett, de ezen jogviszonyból származó” követelésként nevesítik.

A fenti körülmények együttes értékelése mellett az ítélőtábla helytállónak ítélte az I.r. alperes azon fellebbezési álláspontját, hogy ezen követelés a felperes jogelődje által az "A" Rt. részére elvégzett munkák ellenértékére irányul, a hivatkozott munkák teljesítésére tehát nem az úgynevezett köztes időszakban, hanem azt megelőzően, még az "A" Rt.-vel fennálló szerződéses jogviszony keretei között került sor. Erre figyelemmel ezen követelés a fentebb már kifejtettekre tekintettel az alperesekkel szemben alappal nem érvényesíthető. Tévedett

tehát az elsőfokú bíróság, amikor bizonyítottnak látta, hogy a hivatkozott munkák elvégzésére a köztes időszakban került sor és erre alapítva a szerelési munkák ellenértékének megfizetésére kötelezte az I.r. alperest.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva a felperes keresetét teljes egészében elutasította. Erre figyelemmel mellőzte az I.r. alperest a felperes javára perköltségben marasztaló ítéleti rendelkezést, a felperes által az I.r. alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét pedig a Pp. 78. §. (1) bekezdésére (a fellebbezés folytán megváltozott pernyertességi arányra, azaz az I.r. alperes teljes pernyertességére) figyelemmel a rendelkező részben foglalt összegre emelte fel.

A felperes fellebbezése eredménytelennek bizonyult, míg az I.r. alperes fellebbezése eredményre vezetett. A felperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles tehát megfizetni az I.r.alperesnek a 264.500,-Ft lerótt fellebbezési illetékből, továbbá a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés d.) pontja és (5) bekezdése szerinti összeg (6) bekezdés alapján való - a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányos - mérséklése útján megállapított és az ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, a II.r. alperes javára pedig a fenti jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően megállapított ügyvédi munkadíjat, viselni tartozik továbbá a fellebbezési eljárással kapcsolatosan felmerült költségeit.

Győr, 2012. június 27. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó:

Az ügy tömör összefoglalása:

A fővállalkozóval kötött szerződés megfelelő teljesítésének ellenértékét az alvállalkozó a szerződéses jogviszony keretei között, tehát a fővállalkozóval szemben érvényesítheti. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely lehetővé tenné, hogy az alvállalkozó az igényét közvetlenül a fővállalkozó megrendelőjével, tehát az alvállalkozóval szerződéses kapcsolatban, jogviszonyban nem álló beruházóval szemben érvényesítse. Erre a jogalap nélküli gazdagodás szabályai sem biztosítanak anyagi-jogi lehetőséget.

Alkalmazott jogszabályok: 1959. évi IV. törvény 198. §., 361. §.